

sestnik ladje, stopil je drug sposoben čolnar v zadrugo. Sosebno lepo ladjo so izdelali Ljubljančani, ko je leta 1660. prišel cesar Leopold v Ljubljano, da vzprejme poklonitev kranjske dežele. Plovili so tudi pod Ljubljano in dalje po Savi v južne kraje. Da so se ognili slapa pri Fužinah (Kaltenbrunn), napravili so leta 1738. ob strani 810 m dolg prekop z zatvornicami. V našem stoletju pa se ta prekop ni več rabil, ampak prebivalci Sela in Vodmata so prevažali na težkih vozovih (parizarjih) blagó od Zaloga do Ljubljane. To blagó razkladati in nakladati so imeli pravico zgolj Krakovčani, ki še sedaj nakladajo in razkladajo blagó, carini podvrženo. Leta 1780. so izkopali Gruberjev prekop, da bi posušili barjè. V našem stoletju (leta 1840.) so za Ljubljano stesali domači tesarji celó parnik (*Erzherzog Johann*), ki je bil 28 m dolg, 4 m širok in imel 14 konjskih sil. Do Vrhnike je potreboval $2\frac{3}{4}$ ure. Ljubljančani so se s tem parnikom prav radi vozili do Lipe ali Podpeči ali k Sv. Ani ter tam napravljali razne veselice. Ali to veselje je trajalo le malo časa. Postranski potoki so nanegli veliko peska v strugo ljubljaničino; nastale so prodine, ki so provzročale marsikaj nesreč. Zato so že leta 1850. opustili parnik, razdelili ga in na treh „parizarjih“ odpeljali čez Ljubelj v Celovec. Ko so leta 1854. dogradili železnico z Dunaja v Trst, prestala je vélika plovitev po Ljubljani. — Prav takó lepo in pregledno, kakor temeljito sestavljeno predavanje g. profesorja so poslušalci vzprejeli z glasno pohvalo.

A. Kaspret.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaji je izdalo tretje letno poročilo o svojem delovanju leta 1891. Društvo si je pridobilo prijateljstvo in sodelništvo vseh odločilnih krogov, dá, vse domovine. Slovenski škofje, slovenska delegacija v državnem zboru, deželni zastop sredine slovenskih deželá, srednji stanovi vseh strok in pozivov brez ozira na pokrajino, katera jim je ožja domovina, vsi nahajajo med ustanovniki ali podporniki tega društva tudi svoja imena. Ravno ko so se završili računi za minulo leto, došla je odboru vest, da je stopil mestni zastop ljubljanski v vrsto društvenih ustanovnikov z vsoto sto gld. — V opravljenem izkazu za 1891. leto so navedeni ti-le dohodki: osnovna glavnica konci 1890. leta gld. 2413·06, doneski novih ustanovnikov gld. 450·—, Kotnikovo volilo gld. 1000·—, razpoložna glavnica konci 1890. leta gld. 214·96, obednice, ostale za mesec prosinca 1891. leta, gld. 4·80, prispevki rednih članov, podpornikov in dobrotnikov gld. 883·—, obresti glavnice gld. 92·40; skupaj so torej znašali dohodki gld. 5058·22. Ako se odštejejo troški v skupnem znesku gld. 1152·96, ostane društvene imovine konci 1891. leta gld. 3905·26. — Podpor se je razdelilo v minulem letu za gld. 974·— med 52 podpirancev v 196 slučajih, in sicer v gotovini 68krat in v znamkah-obednicah 128krat. Med podpiranci je bilo 21 juristov, 11 filozofov, 5 medicincev, 1 slušatelj tehniške vélike šole in izjemoma 5 učencev živinozdravništva in 3 učenci akademije vpodabljaočih umetnostij. Vseh članov in dobrotnikov je bilo 117. Odbor tega prevažnega društva, katero kár najtopleje priporočamo imovitim Slovencem v blagohotno podporo, sestavljen je takó-le: predsednik g. *Ivan Navratil*, podpredsednika gg. *dr. Fr. Simonič* in *dr. Friderik Ploj*; blagajnika gg. *dr. Frančišek Sedej* in *Jakop Pukl*; tajnika gg. *Ivan Jereb* in *dr. Karol Štrekelj*; odborniki gg. *dr. Alojzij Homan*, *Ivan Luzar* in *dr. Matija Murko*; revizorji gg. *Peter Hlačar*, *dr. Vl. Globočnik pl. Sorodolski* in *dr. Klement Seshun*. — Darove vzprejema prvi društveni blagajnik g. *dr. Frančišek Sedej*, c. in kr. dvorni kapelan in ravnatelj v Augustineji na Dunaji, I, Augustinerstrasse 7.

O početku imen **Sachsenfeld** in **Žalec**. — Gospod *A. Petriček*, učitelj v Žalci, poslal nam je v ponatisek nastopni članek pokojnega Dav. Trstenjaka: V ustanovnem pismu novoklosterskem (Neukloster blizu Polzele) dto. 13. rožnika 1453 se omenja, da je pokneženi grof celjski Friderik II. dal dominikancem vinsko desetino pri Sv. Lovrenci pod